

Декорування інтер'єру як складова підготовки учнів старшої школи у процесі профільного навчання

Анотація. У статті розкрито вивчення учнями старшої школи основ декорування інтер'єру у процесі профільного навчання. Охарактеризована програма профілю «Основи дизайну», розглянуто основні уміння й навички, які засвоюють учні під час вивчення декорування інтер'єру. Розкрито правила декорування інтер'єру, основні стилі та засоби декорування інтер'єру.

Ключові слова: профільне навчання, декор, інтер'єр, стиль, декоративно-прикладне мистецтво.

Abstract. The article illustrates the study of the basics of decorating the interior in the process of profile education by the students of the senior school. The program «Fundamentals of Design» profile is described, the basic skills and abilities learned by students during the study of interior decoration are considered. The rules of decorating the interior, the main styles and means of decorating the interior are revealed.

Keywords: profile training, decor, interior, style, decorative and applied art.

Постановка наукової проблеми. Зміни в сучасних умовах ринку зумовили створення різноманітних нових професій. Саме така різноманітність і передбачає високий рівень професійної компетентності майбутніх фахівців, що відповідають потребам і вимогам ринку праці. Дослідження низки джерел дозволяє зробити висновок, що зміст підготовки та методики навчання фахівців з дизайну інтер'єру сьогодні повинні бути розраховані на формування спеціалістів міжнародного рівня з добре розвинутим художньо-образним мисленням. Майбутні фахівці з дизайну інтер'єру повинні бути готові до самостійної художньо-проектної творчості з вирішення різних проблем у сфері дизайну. Дизайнер інтер'єру це не тільки фахівець високого гатунку у галузі образотворчого мистецтва, але й справжній професіонал у галузі декоративно-прикладного мистецтва, комп'ютерних технологій, художньої діяльності, здатний до використання різних методів проектування об'єктів інтер'єру.

Короткий аналіз досліджень проблеми. Питання навчання учнів старших класів дизайну інтер'єру розглядали В. Косів, В. Даниленко, М. Станкевич, П. Татіївський, О. Вишневська, Є. Лазарєв, В. Тищенко та ін.

Мета і завдання статті. Розкрити особливості навчання учнів старших класів декоруванню інтер'єру у процесі профільного навчання.

Виклад основного матеріалу. Програма спеціалізації «Основи дизайну», яка розрахована на два роки навчання, розроблена з дотриманням: вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти; положень

Концепції профільного навчання у старшій школі; нормативів базового навчального плану щодо кількості годин на вивчення профільних предметів освітньої галузі «Технології» в загальноосвітніх навчальних закладах. Метою профільного навчання учнів за спеціалізацією «Основи дизайну» є забезпечення їх загальноосвітньої проектно-технологічної підготовки для свідомого подальшого професійного самовизначення. Декорування інтер'єру є складовою вивчення профілю «Основи дизайну» учнями старшої школи.

Під час вивчення декорування інтер'єру серед основних інтер'єрних рішень вчитель наголошує на головних правилах створення гармонійного житлового простору: композиції, яка «тримає» простір, організовує його і підпорядковує так званим законам композиції (цілісність, підпорядкованість другорядного головному, врівноваженість тощо); декоруванні інтер'єру, виходячи з архітектурних особливостей приміщення; добору матеріалів, предметів декору, на основі розробленого стилю приміщення; засобах художньої виразності – близькості, залежності від осей, замкнутості, інерції, контрасті, протиставленні, симетрії, асиметрії, ритму, текстурі, фактурі тощо [1, с. 32].

Зауважимо, що велика увага приділяється вивченню стилів інтер'єру, без знання яких неможливо правильно підібрати відповідний декор. Класичне тлумачення терміну «стиль» – спільність образної системи витвору мистецтва, спільність засобів художньої виразності, творчих прийомів, обумовлена єдністю ідейно-художнього змісту цього твору. Стиль (у дизайні інтер'єру) – художньо – пластична однорідність предметно-просторового середовища та його елементів, що виділяється в процесі сприйняття матеріальної і художньої культури як єдиного цілого. Тому стиль інтер'єру включає враження всіх складових параметрів і настроїв середовища – функціональних технологій, технічних пристроїв, творах декоративно-прикладного мистецтва, габаритах простору, нормах його розуміння, психологічних і естетичних установках його використання. Учні вивчають три основні групи стилів. Перша група – історичні стилі, такі як готика, бароко, класицизм, конструктивізм тощо, що виникали в певні періоди, розвивалися і потім змінювалися новими. Друга група – сучасні стилі (хай тек, поп-арт, мінімалізм тощо). Третя група – так звані етнічні стилі, що визначаються елементами народного (етнічного) побуту [1, с. 34].

На заняттях з профільного навчання під час навчання декорування інтер'єру учні вивчають та засвоюють також основні правила декорування, матеріали та техніки декору тощо.

Серед основних правил декорування інтер'єру вчитель виокремлює: кольорове поєднання в інтер'єрі (для створення цілісності інтер'єрного простору необхідно підбирати аксесуари в одній колірній гамі з іншими його елементами, наприклад, колір штор може поєднуватися з кольором диванних подушок або оббивкою м'яких меблів і стільців. Також декоративні предмети можуть бути підібрані в тонах колірної гами шпалер. Можна вибрати кілька поєднань, наприклад перше – шпалери на стінах і килим на підлозі, друге – штори, подушки і картина на стіні); гармонійний баланс між предметами

декору (необхідно звертати увагу на те, як поєднуються предмети декору за розмірами, формами і стилем, а також на їх розташування в приміщенні. Перед початком робіт дуже важливо продумати загальну концепцію приміщення. Завдяки продуманій концепції стає ясно, в якому напрямку рухатися (як підбирати шпалери і меблі) і за жодні рамки не варто виходити); малюнок в інтер'єрі (малюнок на предметах декору повинен поєднуватися з малюнком інших елементів інтер'єру. Якщо стіни оформлені шпалерами з орнаментом, то його можуть повторювати, наприклад, диванні подушки або килимок) тощо.

Зауважимо, що одним із основних правил декорування інтер'єру є розгляд варіантів декору квартир та будинків, що включає в себе безліч способів прикрасити інтер'єр: розпис стін і меблів; кам'яні і ковані елементи; вітражі; різьблений декор; керамічні художні вироби (статуетки, посуд тощо); вироби ручного ткацтва (гобелени); прикраси з макраме та ручної вишивки; вироби з бісеру; плетені художні вироби (меблі, предмети побуту, декоративний посуд тощо) [2; 3; 4]. Все це – вироби декоративно-прикладного мистецтва, що органічно увійшло до сучасного побуту і продовжує розвиватися, зберігаючи національні традиції. Специфіка декоративно-ужиткового мистецтва визначає і засоби естетичного виховання учнів. Роль народного декоративно-прикладного мистецтва в естетичному розвитку учнів дуже велика: розвиток художньо-творчих здібностей дитини; розвиток технічних навичок; виховання інтересу до зображувальної діяльності. Зауважимо, що елементи декору в інтер'єрі займають чільні позиції. Найдрібніші деталі здатні в корені перетворювати простір. Ось чому так важливо, щоб навколишній декор був для вас приємний і дозволяв відчувати себе комфортно.

Висновки. Таким чином, робота учнів старших класів під час профільного навчання при вивченні декорування інтер'єру направлена на розвиток творчого та креативного застосування нових знань, умінь та навичок при створенні дизайну предметного середовища. Саме тема творчого характеру розвиває як інтелектуальні, так і творчі здібності учнів. Ознайомлення з вищезазначеною темою орієнтована на можливість ознайомлення учнів з особливостями художньо-образної мови дизайнерської діяльності, із стилями інтер'єру, з різноманітними матеріалами, техніками і доступною технологією створення художнього образу у власних творчих проектах.

Список використаних джерел:

1. Коптева Г. Л. Дизайн міського середовища : [конспект лекцій] / Г. Л. Коптева. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 88 с.
2. Зузяк Т. П. Особливості навчання учнів старшої школи технології ручного ткацтва / Т. П. Зузяк, О. Р. Музика // Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Вінниця : ВДПУ, 2018. – Вип. I. – С. 211-213.
3. Зузяк Т. П. Художній розпис як вид декоративно-ужиткового

мистецтва на уроках технологій учнів середньої школи / Т. П. Зузяк, Н. Л. Якубівська // Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Вінниця : ВДПУ, 2018. – Вип. I. – С. 218-220.

4. Зузяк Т. П. Досвід визначних майстрів гончаротворення як передумова етнокультурного виховання студентської молоді / Т. П. Зузяк, О. В. Марущак // Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Вінниця : ВДПУ, 2018. – Вип. I. – С. 186-191.